

K r i ž.

Križ je najsvetejše znamenje katoliške cerkve. Na križi je naš prelubi Zveličar umerl in nas večnega pogubljenja rešil; križ je Zveličar sam nosil na goro Kalvarijo ter nam lep primer pokazal, kako naj tudi mi svoj križ t. j. nadloge in težave tega sveta voljno prenašamo.

Pač res, da nas križ, to sveto znamenje, v celem našem življenji spremlja. Ko si na svet prišel, so te mamka koj zaznamovali s svetim križem, pri svetem kerstu so duhoven tudi večkrat znamenje sv. križa čez te naredili. In pri sv. birmi so te škof z znamenjem sv. križa v veri poterdili; tudi grehi se nam z znamenjem sv. križa odpuščajo, in ko ti mašnik Gospodovo telo dajo, te tudi s presvetim telesom poprej prekrižajo. Nekemu imenitnemu cesarju Konstantinu se je v starih časih, ko se je za sv. vero bojeval, na nebu križ pokazal in reklo se mu je: V tem znamenji boš premagal, kar se je pozneje tudi zgodilo. Križ vidimo na zvonikih, križ najdemo v cerkvi na vsakem oltarji, tudi na visokih gorah, kamor redko kdo pride, postavljajo ljudje križe. Pri cestah tudi večkrat križe najdeš, tudi v ljudskih kočah visi znamenje sv. križa, v šoli tudi vidite križ, tedaj povsod, ljubi otroci, povsod najdemo znamenje presvetega križa.

Križ je tolaživno znamenje. Razbojnika, ki ga peljejo na vislice, spremlja mašnik s svetim križem v rokah, tudi bolnik v smertnih bolečinah prosi za sv. križ, in ko mu ga dajo, koj mu je laže terpeti. Človek umira s svetim križem v rokah in ko te na mrtvaški oder postavijo, ti tudi križ v merzle in neobčutljive roke daš.

In kdo te spremlja pri pogrebu? kdo te pelje v večno žalostno posteljo? Zopet križ! Tudi mrtvaška truga nosi znamenje sv. križa, in ko ti truplo zasujejo s černo perstjo, podajo se vsi prijatelji in znanci domu, vse te torej zapusti, le še križ pokazuje tvoje počivališče, — križ je torej s teboj od začetka življenja, in še po smerti kaže tvoje ležišče.

Križ kinči cesarjeve persi; pogumnemu vojaku, ki je svoje življenje postavil v največo nevarnost za obrambo naroda in domovine, dajo v znamenje poguma križ; možaku, ki se v skerbi za blagor naroda posebno odlikuje, prišijejo na persi križ; grofi, baroni in knezi sprejemajo z velikim veseljem znamenje križa, kajti križ je znamenje hrabrosti, odličnosti in poguma.

V najdragocenejših perstanih najdeš tudi znamenje presvetega križa.

Znamenje križa nas tolaži v žalosti, v strahu in obupu, znamenje križa zatira v našem sercu grešne misli, znamenje križa nas ohrabljuje, pa nam tudi jed in pijačo osladkuje.

Mati vselej hlebec prekrižajo, preden ga načno; oče vselej, kedar kako delo začne, pravijo: „Bog in sveti križ božji.“ S križem tedaj delo začnemo in doveršujemo.

Znamnje sv. križa se bo na nebu pokazalo in o groza — sodnji dan se bo pričel, svet bo propadel. Jezus se bo v oblakih z znamenjem sv. križa pokazal in sodil bo žive in mrtve. Pod znamenjem sv. križa se bojo pravični zbrali in šli v nebeško kraljestvo; grešnikom pa bo znamenje sv. križa grozno in strašno.

Znamnje sv. križa je tedaj presveto in najlepše znamenje. Otroci! spoštujte in častite to sveto znamenje!

Lj. T.

Prigodki iz hroščevega življenja.

Nekega spomladanskega jutra, katerega je solnce obsevalo s svojimi prijaznimi žarki, zapustila je pridna mravlja svoje stanovanje ter veselo korakala po samotnej stezi, da bi si poiskala kakega drobnega črvička, kako mušico ali vsaj nekoliko cvetličnega medu v živež mladim zapljkam svoje nasebine. Na tem potovanji sreča neukretnega hrošča, kateri se je leno in žalostno naprej pomikal.

„Dober dan, rojak!“ pozdravi ga mravlja. „Ti pa vendar zelo počasi ležeš! Si morebiti zaspan, ali znabiti — si bolan?“

„Draga moja sosedica,“ odgovori jej hrošč, ako bi ti ne hodila tako brezmišljeno po svetu, brez da bi se brigala za terpljenje drugih, gotovo bi kmalu zapazila, da imam mesto šest — le pet nog, in bi potem tudi moje počasno stopanje ne zasramovala; zgubi ti eno svojih nog — in videl bom, ako se ne bo tvoja urnost uderževala!“

„Krivico mi delaš, ljubi tovarš! Nisem te hotla razžaliti, ampak nagovorila sem te le iz sočutja, ker sem te videla, kako previdno in boječe stopaš. Povej mi vendar, kakošna nezgoda te je pripravila ob tvojo zadnjo nogó?“

„Oh ljuba moja! ako bi hotel tvoje radovednosti zadostiti, moral bi v svojej povesti omeniti mnogo nezgod, kar bi bilo zame zelo britko, a zate brez vse koristi in še dolgočasno.“

„Naj bodo tvoje nezgode kakoršne koli, prepričana sem, da se mojim nikakor ne morejo primerjati, in ako sem vsa preganjanja svoje sovražne sreče lahko preterpela, pripravljena sem povest o tvojej osodi s sočutjem poslušati. Povej mi tedaj kar naravnost, kaj je krivo, da si zgubil eno svojih nog in obljubim ti tudi jaz dogodbe svojega življenja povedati. Morebiti dobiš v svojem terpljenji nekako tolažbo, kedar zveš, da nisi samo ti nesrečen in zapuščen.“

„Ker mi znaš tako dobrodejno na sercé govoriti, zaupam ti; toda le s tem pogojem, da potem tudi ti meni poveš, kar se je tebi v življenji znamenitega prigodilo. Poslušaj tedaj! — Najpred ti pa moram razložiti bistvo in način življenja živali moje verste.

Hrošč, žalibog, nima sreče, da bi poznal svoje roditelje. — Kakor hitro namreč čuti babica dôbo, o katerej jajčica leže, poišče si prostor, katerega jej njen natorni nagón odloči; na takem kraji, koder mnogo slastnih in jedljivih korenin raste, zakoplje se v zemljo kakih 12 — 15 palcev globoko,